

Klubbene er viktige!

Klubbene er viktige!

"Den sikre siden" nr 5/2001.

Fra ulykkesoversiktene er det umulig å se forskjeller i ulykkesfrekvens mellom organiserte og uorganiserte klatrere. Likevel kan vi slå fast at klatreklubbene er viktige for overlevelsen. Dette gjelder særlig i ei tid med mange nybegynnere i sporten - men i et aktivt klubbmiljø kan det like gjerne være gamlingene som oppdager at nytlærte har tørrere kalk i posen.

Erfaringsfabrikken

Et miljø av folk som klatrer sammen gir mulighet til å dele erfaringer, korrigere uvaner og fremme en kultur der tingene gjøres ordentlig. Vanligvis må vi begå tabbene selv for å lære av dem, for det er sjelden det gjør så stort inntrykk å lese om andres. Men i et tett klubbmiljø kommer vi kanskje nært nok innpå andres erfaringer til at betydningen siger inn. Diskusjon og delte historier får fram hva som er risikabel og mindre risikabel atferd.

Kunnskapsfabrikken

Mange av klubbene driver kunnskapsoppbygging i mer organiserte former. Fullt utbygde kurs er som regel for ressurskrevende, men instruksjon og opplæring drives på mange andre måter. Temadager og temakvelder, eller instruksjonsinnslag på samlinger gir bra påfyll for begynnere, utvendte inneklatrere og alle som ligger under for gamle vaner.

De nærmeste bryr seg

Miljøets sosiale betydning stor. Personer som har gode sosiale kontakter og vet at noen bryr seg om dem er mindre risikoutsatt, og blir også opptatt av å ta vare på de andre. Klubbene er en støtteressurs for de som berøres av ulykker og kan trekke alvoret nærmere for de andre. De har et apparat for å erstatte rykter med fakta.

Prat er fint

Noen ganger renner ørene over av klatreprat. Men dette er samtidig noe av det viktigste vi gjør for egen sikkerhet. Når egne oppfatninger får brynt seg mot andres, blir holdbarheten testet.

Klatring er bedre

Erfaring er den viktigste ballasten en klatrer har med seg på tur, og det er bare en måte å skaffe den på. Vi må ut og prøve oss og gjøre de nødvendige tabbene. Når dette skjer i et aktivt miljø, blant andre klatrere som har vært ute en vinterdag før, er sjansen større for at unotene fanges opp før de leder ut i ulykka.

Regler og moral? Tja...

Grunnregler er viktige i noen sammenhenger. Men viktigere er klatrernes egen evne til å forstå farene, improvisere og ta ansvar. Klubbens viktigste bidrag er å fremme kunnskap om hva som faktisk sett er farlig, og en kultur for å passe på hverandre uavhengig av egenerfaring og status. Spesielt i [Haugesund](#) skal de gamle ringrevene passe godt på uvanene sine.

Å utsette seg for risiko er noe vi alle velger, og har lov til velge. Valget av risikonivå er individuelt, og moralisering virker mot sin hensikt. På gruppenivå er saken en annen. Ulykker kommer av menneskelige feil, og antallet feil øker med distraksjoner og utidige forstyrrelser. Sjansen for menneskelige feil, og sjansen for å fange dem opp, er ofte et spørsmål om miljø og kultur.

Kjære klubb!

Alt tyder på at klatreklubbene har en svært viktig rolle i å redusere ulykkeshyppigheten. Klatrerne selv må ta ansvaret for å holde seg i live og uskadd, men du, kjære klubb, kan gi mye påfyll på vegen. Her er noen få tips:

- Møter med sesongtema
- Lek med tau - ferdighetsutvikling
- Diskuter feilkilder og tiltak
- Sikkerhetsdrypp i medlemsblad/nettsider
- Samlinger med faglig innhold
- Heng opp klatrevettplakaten
- Lag fagdiskusjon på nettet
- Førstehjelpskurs
- Stress opp sikkerhetskontakten
- Lag sikkerhetskomite - ansvarliggjør flere
- Revider klatrefeltene
- Finn risikofaktorene i ditt miljø
- Legg opp innsatsen deretter
- Stå fram med tabbene (alle gjør dem)

- Legg pekefingeren i fatle
- Bygg kunnskap - rapporter ulykker!

- Stein Tronstad 4.10.01